
**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ**

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
за стицање академског назива
МАСТЕР УЧИТЕЉ**

Ужице, 2018/2019.

СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА	
АДРЕСА ФАКУЛТЕТА:	Ужице, Трг Светог Саве 36 e-mail: fakultet@pfu.kg.ac.rs www.pfu.kg.ac.rs
ВАЖНИЈИ ТЕЛЕФОНИ:	Централа: 031/521-952 Продекани: 031/511-078 Студентска служба: 031/510-625 Деканат: 031/511-078
ФАКС:	031/511-078
ЖИРО-РАЧУН:	840-1378666-16

**РАД УПРАВЕ И СТРУЧНИХ СЛУЖБИ ФАКУЛТЕТА
СА СТУДЕНТИМА**

ИЗВРШИОЦИ	ИМЕ ЛИЦА	РАД СА СТУДЕНТИМА
Декан Факултета	Проф. др Снежана Маринковић	понедељак 8,00–10,00 h
Секретар Факултета	Гордана Алексић	сваког радног дана 10,00–13,00 h
Продекан за наставу	Проф. др Сања Маричић	уторак 12,00–14,00 h
Продекан за научноистраживачки рад	Проф. др Јелена Стаматовић	уторак 12,00–14,00 h
Продекан за међународну сарадњу	Проф. др Далиборка Пурић	уторак 12,00–14,00 h
Студентска служба	Горан Вилотијевић шеф Студентске службе	сваког радног дана 11,00–13,00 h
Библиотека	Зорица Новаковић руководилац Библиотеке	сваког радног дана 8,00–18,00 h

---

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Факултет је наставно-научна установа, која у оквиру своје матичне делатности организује и студије другог степена, мастер академске студије за стицање академског назива *Мастер учитељ*.

Садржај програма мастер академских студија усклађен је са захтевима Болоњске декларације, законским одредбама, стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије и програмима сродних факултета у земљи и иностранству, а на основу *Закона о високом образовању* („Службени гласник Републике Србије“ број 76/05) и члана 24. *Пословника Комисије за акредитацију и проверу квалитета, Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије*, на седници 53. одржаној 27.11. 2008 – 31.1. 2009. године, донела је Уверење о акредитацији за друштвено-хуманистичке науке за Учитељски факултет у Ужицу Универзитета у Крагујевцу. Реакредитација студијског програма *Мастер учитељ*, број 612-00-00020/2014-04 је добијена 9. 9. 2016. године.

1. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

1.1. Структура студијског програма

На Педагошком факултету у Ужицу организују се мастер академске студије за стицање академског назива **Мастер учитељ**.

Мастер академске студије имају укупно 60 ЕСПБ бодова уз претходно остварен обим студија од 240 ЕСПБ бодова на основним академским студијама. Мастер академске студије трају једну годину, односно 2 семестра.

На мастер академске студије уписују се студенти који су завршили један од учитељских/педагошких факултета (уз претходно остварен обим студија од најмање 240 ЕСПБ бодова на основним академским студијама), или један од наставничких или других сродних факултета (уз претходно остварен обим студија од најмање 240 ЕСПБ бодова на основним академским студијама).

Студијски програм мастер академских студија састоји се од обавезних предмета (први семестар), два изборна блока предмета (први и други семестар), праксе и израде завршног мастер рада.

У првом семестру у оквиру обавезних предмета студенти изучавају: *Теоријске проблеме дидактике, Технологију васпитно-образовног рада, Методологију израде научног и стручног рада, Савремена схватања циљева васпитања и образовања, Страни језик*. У оквиру изборног блока предмета, првог семестра, упознају се са савременим теоријским и практичним проблемима

методика наставе млађих разреда основне школе, методике информатичког образовања, методике инклузивног образовања и образовања у руралној средини.

У оквиру изборног блока предмета који се изучавају у другом семестру понуђена су по два изборна предмета из оквира понуђених области из Изборног блока 1. Од два понуђена предмета студент бира један предмет.

Израда завршног рада је обавезна за све студенте. Избор теме завршног рада, његова израда и одбрана регулисани су ближе општим и посебним актима Факултета.

Завршетком ових студија студент стиче право уписа на докторске студије.

1.2. Циљ студијског програма

Циљ студијског програма мастер академских студија *Мастер учитељ* је даље образовање, припремање и развијање компетенција стечених на основним студијама за рад у млађим разредима основне школе. Општи циљ студијског програма мастер академских студија *Мастер учитељ* конкретизован је кроз посебне циљеве:

- унапређивање општих академских, стручних, професионалних компетенција и способности неопходних за самосталан рад у образовно-васпитним установама, као и за даље образовање, стручно усавршавање и стручну комуникацију;
- оспособљавање за примену знања у решавању конкретних проблема у васпитно-образовној пракси и областима дидактичко-методичких наука;
- оспособљавање за решавање сложених проблема користећи се интегрисаним знањем из бројних научних области и дисциплина које се изучавају у оквиру студијских програма;
- оспособљавање за истраживање васпитно-образовне праксе у школи и примену утврђених резултата;
- оспособљавање за ефикасну дидактичко-методичку евалуацију и критичко промишљање сопственог рада;
- овладавање разноврсним начинима самосталног образовања и перманентног стручног усавршавања;
- оспособљавање за самосталан професионални рад и овладавање савременим методолошким и научним приступима настави поједних предмета и предметних области (информатика и рачунарство, српски језик, математика, ликовна култура, музичка култура, физичко васпитање).

1.3. Исходи студијског програма

Студијски програм мастер академских студија *Мастер учитељ* конципиран је тако да се ослања на студијски програм основних академских студија *Учитељ*. Сврха овог студијског програма је даље образовање, припремање и развијање компетенција стечених на основним студијама за рад у млађим разредима основне школе, оспособљавање за даље перманентно образовање и усавршавање и самостални професионални развој.

Сврха студијског програма *Мастер учитељ* је дограђивање знања, компетенција, професионалних искустава и способности и подстицање и развијање одговарајућих вештина које ће им омогућавати да самостално и критички промишљају сопствену педагошку праксу, да је истражују и на тој основи усавршавају и даље развијају, пратећи тако савремена достигнућа из области дидактичко-методичких наука и позитивна искуства добре педагошке праксе. Такође, сврха студијског програма *Мастер учитељ* је упознавање и примена одговарајућих истраживачких метода, техника и инструмената за прикупљање релевантних података у области образовања и васпитања и сопствене праксе, њихово сређивање и анализу и с тим повезано, за обавештавање стручне и шире јавности о свом раду и резултатима тог рада, с једне стране, и коришћење тих података ради унапређења сопствене праксе, с друге.

Исход студијског програма мастер академских студија *Мастер учитељ* јесу стечене компетенције за остваривање свих облика образовно-васпитног рада у млађим разредима основне школе, а кроз изборне предмете из области информатике и рачунарства и могућности ангажовања у реализацији програма у старијим разредима основне школе.

1.4. Компетенције студената

Савладавањем студијског програма мастер академских студија *Мастер учитељ* студент развија опште и специфичне способности и стиче следеће опште компетенције:

- разуме каузалност васпитања и образовања у условима друштвено-економских промена;
- самостално стиче знања и разуме битне концепте у ширем домену дидактичко-методичких наука које представљају допуну и проширивање знања стечених на основним академским студијама;
- врши избор и примењује методе, поступке и инструменте истраживања у области образовања и васпитања;

Предметно-специфичне компетенције:

- компетентно и самостално планира, програмира, реализује, прати и вреднује све облике образовно-васпитног рада у млађим разредима основне школе;
- самостално и у тиму планира, организује и реализује истраживања, уопштава резултате и унапређује васпитно-образовну праксу и упознаје ширу стручну јавност са резултатима истраживања;
- критички прати и примењује новине у области дидактичко-методичких наука у циљу унапређивања образовно-васпитног рада;
- оспособљен за коришћење савремених информационих технологија у васпитно-образовном раду и личном перманентном усавршавању;
- компетентно комуницира са школским окружењем и отвара школу према друштвеној и локалној средини;

- интегрише знања и решава сложене проблеме у области васпитања и образовања, а посебно наставне праксе;
- користи страни језик у стручном раду и даљем усавршавању;
- оспособљен је критичку рефлексију и саморефлексију и уме исту да развија код ученика, преузима одговорност за свој професионални развој.

1.5. Оцењивање и напредовање студената

Студент савлађује студијски програм *Мастер учитељ* полагањем испита и стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Према студијском програму, студент може да оствари 60 ЕСПБ бодова, при чему сваки наставни предмет има одређени број ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије која важи важи све студијске програме.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се бројем поена. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, при чему минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе износи 30, а максимални 70 поена.

Сваки предмет из студијског програма *Мастер учитељ* има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита.

Оцењивање и напредовање студената обавља се у складу са *Правилником о оцењивању и испитима*.

Утврђивање савладаности студијског програма мастер учитељ верификује се оценом која изражава укупан рад у настави и на предиспитним обавезама и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

---

2. УПИС СТУДЕНАТА НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Педагошки факултет у Ужицу на студијски програм *Мастер учитељ* уписује 93 студената.

Упис на мастер академске студије се спроводи на основу конкурса. Конкурс садржи: број студената за одређени студијски програм, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед кандидата као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета.

Универзитет расписује заједнички конкурс за упис на студије које се организују на Универзитету. Универзитет утврђује број студената који се уписују на студијске програме, а који не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Одлуку о броју студената за упис у прву годину студијског програма, који се финансира из буџета доноси Влада по прибављеном мишљењу Факултета и Националног савета најкасније два месеца пре расписивања конкурса.

На мастер академске студије може се уписати лице које има завршен учитељски, педагошки факултет у четворогодишњем трајању, односно други факултет наставничког смера (под условом да положи допунске испите из *Педагогије* и *Дидактике* по наставном плану основних академских студија), односно претходно остварених 240 ЕСПБ бодова.

Упис на студијски програм *Мастер учитељ* одређен је бројем расположивих места и местом кандидата на ранг листи која се утврђује на основу општег успеха постигнутог на основним академским студијама.

Избор студената и упис пријављених кандидата врши се на основу успеха у претходном школовању, а према Правилнику о упису студената на студијске програме.

---

3. РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДРУГОГ НИВОА СТУДИЈА – МАСТЕР УЧИТЕЉ

Тип предм.	Шифра предм.	Назив предмета	С	Статус предм.	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
					П	В	Студиј. истраж. рад	Дуги облици наставе		
НС	УМ01	Теоријски проблеми дидактике	I	03	2	2				6
НС	УМ02	Методологија израде научног и стручног рада	I	03	2	2				6
НС	УМ03	Технологија васпитно-образовног рада	I	03	2	2				6
НС	УМ04	Савремена схватања циљева васпитања и образовања	I	03	2	2				6
АО	УМ05	Страни језик	I	03	1	1				3
ТМ	УМ06	Изборни блок 1	I	И	2	2				6
СА	УМ07	Изборни блок 2	II	И	2	2				6
	УМ08	Пракса	II						165	6
		Завршни рад								15
Укупно ЕСПБ										60

Изборни блок 1: Студент бира један од понуђених предмета (најмање 6 ЕСПБ по семестру)

Изборни блок 2: Студент бира један од понуђених предмета (најмање 6 ЕСПБ по семестру)

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ МАСТЕР УЧИТЕЉ

Р.б.	Шиф. пред.	Назив предмета	Сем.	ЕСПБ
Студијски предмети изборног блока 1.				
1.	UM06/1	Савремени токови методике наставе српског језика и књижевности	I	6
2.	UM06/2	Савремени токови методике наставе математике	I	6
3.	UM06/3	Савремени токови методике наставе природе и друштва	I	6
4.	UM06/4	Савремени токови методике наставе музичке културе	I	6
5.	UM06/5	Савремени токови методике наставе физичког васпитања	I	6
6.	UM06/6	Савремени токови методике наставе ликовне културе	I	6
7.	UM06/7	Савремени токови инклузивног образовања	I	6
8.	UM06/8	Савремена схватања образовања у сеоској средини	I	6
9.	UM06/9	Савремени токови информатичког образовања	I	6
Студијски предмети изборног блока 2.				
1.	UM07/1	Стваралачка настава језика	II	6
2.	UM07/2	Стваралачка настава књижевности	II	6
3.	UM07/3	Даровитост за математику у разредној настави	II	6
4.	UM07/4	Задаци у математичком образовању	II	6
5.	UM07/5	Теоријске основе музичке уметности	II	6
6.	UM07/6	Стилови у музици	II	6
7.	UM07/7	Дечје игре у ликовном васпитању и образовању	II	6
8.	UM07/8	Стилови у ликовној уметности	II	6
9.	UM07/9	Методолошке основе физичког васпитања	II	6
10.	UM07/10	Физиологија физичке активности	II	6
11.	UM07/11	Садржајне сазнајне основе природе и друштва	II	6
12.	UM07/12	Евалуација садржајних основа природе и друштва	II	6
13.	UM07/13	Индивидуализација у инклузивном образовању	II	6
14.	UM07/14	Тимски рад у инклузивном одељењу	II	6
15.	UM07/15	Социологија села	II	6
16.	UM07/16	Школа у руралној средини	II	6
17.	UM07/17	Учење на даљину	II	6
18.	UM07/17	Хипермедији у е-образовању	II	6

---

4. ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

4.1. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета: **ТЕОРИЈСКИ ПРОБЛЕМИ ДИДАКТИКЕ**

Наставници: **проф. др Жана Бојовић, проф. др Данијела Василијевић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Системске основе организације наставног процеса. Кибернетички приступ настави. Асоцијативна теорија учења. Бихејвиористички модел поткрепљења. Структурализам. Развој логичких структура. Теорија кумулативног учења у настави. Развијајућа настава. Теорија етапног формирања умних радњи. Традиционалне и савремене теорије избора наставних садржаја: дидактички материјализам, дидактички формализам, дидактички утилитаризам, теорија егземпларизма, проблемско комплексна теорија, структурализам и функционални материјализам. Хуманистичке теорије личности и њихове импликације у настави и учењу (Олпортова, Масловљева теорија личности). Психоаналитичке теорије и њихове импликације у настави и учењу (С. Фројдова, Ериксонска и А. Фројд).

Практична настава

Улога наставника везана за разумевање и коришћење дидактичких идеја датих у форми модела, парадигми, закона и конструката. Практичне вежбе у примени принципа хуманистичких и психоаналитичких теорија у настави и учењу и обликовању пожељних облика понашања – васпитање послушности и васпитање свесне одговорности појединца.

ЛИТЕРАТУРА

1. Kerschensteiner, Georg (1939). *Theorie Der Bildung*, Геца Кон, Београд.
2. Вилотијевић, Младен (1996). *Системско-теоријске основе наставног процеса*, Учитељски факултет, Београд.
3. Лакета, Новак (1996). *Наставник и аутономија ученика*, Настава и васпитање, 2, Београд.
4. Пијаже, Ж. (1990). *Учење и развој*, Зборник: Когнитивни развој детета, Савез друштва психолога Србије, Београд.
5. Радомировић, Војко (2005). *Практикум за педагошку и развојну психологију*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Назив предмета: **МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА**
Наставник: **проф. др Јелена Стаматовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Врсте научних и стручних радова. Критеријуми за избор теме. Библиографска припрема за израду рада. Израда мерних инструмената (тест знања и скала ставова и утврђивање метријских карактеристика (ваљаност, поузданост, дискриминативност, објективност). Проналажење научних извора. Коришћење научних извора. Структурални елементи научног рада. Интерпретација резултата истраживања. Језик и стил научног рада. Припрема рукописа за штампу. Евалуација научног рада. Научни и стручни скупови. Етика научног радника.

Практична настава

Израда библиографије, пројекта истраживања, теста знања и скале ставова. Извођење истраживања. Израда извештаја истраживања и приказа публикације.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бркић, Миленко, Кундачина, Миленко (2008), *Мерење у истраживању одгоја и образовања*, Едука, Сарајево.
2. Кундачина, Миленко, Банђур, Вељко (2007), *Академско писање*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	5	писмени испит	25
презент. пројекта истраживања	15	усмени испит	25
израда мерних инструмената	15		
презент. извештаја истраживања	15		

Назив предмета: **ТЕХНОЛОГИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА**
Наставник: **проф. др Данијела Василијевић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Педагошки ефекти примене савремене информационе технологије у настави. Примена медија, метода, облика рада и организације наставе уз коришћење нових технологија. Комплексно вредновање знања коришћењем нових технологија. Дидактичко-информатичке иновације у образовању. Нове технологије у васпитно-образовном раду – предности и ограничења. Електронска књига. Електронски уџбеник. Дигитални дневник. Формирање и развој школске медијатеке. Интернет у функцији планирања, припреме, организације, реализације, вредновања васпитно-образовних активности наставника/васпитача, интернет у функцији властитог формалног, неформалног и информалног усавршавања; Усавршавање наставника/васпитача на даљину. Виртуелно окружење – предности и ограничења.

Практична настава

Компаративна анализа примене васпитно-образовне технологије у образовним системима других држава: Финска, Велика Британија, Аустралија, САД, Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина. Оспособљавање наставника за перманентно праћење и примену иновација. Практични примери интегрисаних наставних технологија у функцији подизања квалитета васпитно-образовног рада.

ЛИТЕРАТУРА

1. Василијевић, Д. (2007), *Усавршавање наставника на даљину*, „Андрогогија на почетку трећег миленијума“, Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију, Београд.
2. Влаховић, Б. (1987), *Школска медијатека*, Београд.
3. Мандић, Д., Ристић, М. (2005), *Информационе технологије-европски стандарди знања*, Медијаграф, Београд.
4. Мандић, Д., Ристић, М. (2006), *Web портали и образовање на даљину у функцији подизања квалитета наставе*, Медијаграф, Београд.
5. Сузић, Н. (2005), *Педагогија за XXI вијек*, ТТ-Центар, Бања Лука.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНА СХВАТАЊА ЦИЉЕВА ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА**

Наставник: **проф. др Радмила Николић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Смисао и значај остваривања савремених циљева васпитања и образовања (свестрани и аутентични развој личности као циљ васпитања; основне карактеристике света на почетку 21. века и циљеви васпитања и образовања; циљеви образовања који произилазе из „Европске димензије образовања“; развој и јачање личности; учење за знање, за рад, за живот са другима, за постојање). Компетенције за 21. век (компетенције за живот у 21. веку; кључне компетенције за целоживотно учење – европски референтни оквир; јачање когнитивних компетенција; јачање емоционалних компетенција; јачање социјалних компетенција и радно-акционих компетенција; морална димензија компетенција, естетска димензија компетенција). Самоактуализација у васпитању. Педагошка комуникација (појам, својства, структура). Квалитет образовања као циљ и исход.

Практична настава

Реализација задатака везаних за друштвено-институционални контекст васпитања. Упоредна анализа система васпитања у Европи и свету из аспекта могућности за развој компетенција за 21. век.

ЛИТЕРАТУРА

1. Вуковић, М. (2011), *Стратегија Европа 2020 – приоритети и циљеви*, рад у оквиру пројекта „Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту“.
2. Делор, Ж. (1996), *Образовање скривена ризница*, Министарство просвете РС, Београд.
3. *Европска димензија у образовању* (1997), Министарство просвете и спорта, РС, Београд.
4. Јовановић, Б. (2004), *Школа и васпитање*, Учитељски факултет, Јагодина.
5. Мандић, П. (1999), *Образовање информационе ере*, Образовање – теорија и пракса, 1, Руска академија образовања, Заједница учитељских факултета, Београд.
6. Поткоњак, Н. (1999), *Васпитање – школа – педагогија*, Учитељски факултет, Ужице, стр. 11–30; 36–54.
7. Препоруке Европског парламента и савета о кључним компетенцијама за целоживотно учење (2006/962/ЕС), *Службени гласник* Европске уније, L 394/11 од 30.12.2006.
8. *Стандарди квалитета за професију наставника и њиховог професионалног развоја наставника* (2011), Доступно на сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања: www.zouiv.gov.rs.
9. Сузић, Н. (2005), *Педагогија за XXI век*, ТТ Центар, Бања Лука, стр. 68–125; 164–196.
10. Хавелка, Н. (1987), *Структура личности ученика у светлу васпитно-образовних циљева и задатака*, Просвета, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	5	писмени испит	
активност на вежбама	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20		
самосталан рад	15		

Назив предмета: **СТРАНИ ЈЕЗИК (РУСКИ ЈЕЗИК)**

Наставник: **доц. др Светлана Терзић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Практична настава

Наставни план се обавља кроз вежбе. Вежбе се састоје из две тематске целине које се прожимају.

Једна целина се односи на текстове у складу са смером мастер-учитељ. Кроз текстове студенти ће се упознати са новом лексиком у оквиру њиховог образовања из области: педагогије, и методике наставе различитих предмета. Упознаће се и са новим говорним ситуацијама у складу са узрастом деце нижих разреда. Друга целина је фонетика и граматика која је неопходна за савладавање читања и разумевања текста, тако и за разумевање нових говорних ситуација у одељењу. Из фонетике посебна пажња се посвећује правилном изговору меких сугласника и изговора самогласника који садрже јоту. Из граматике се обрађују: кратки придеви, предикативи, адвербијал, одричне реченице, упитне реченице, врсте сложених реченица.

ЛИТЕРАТУРА

1. Кончаревић, Ксенија (2004), *Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици*, Београд.
2. Мароевич, Радмило (2001), *Русская граматика (в двух томах)*, Москва – Белград.
3. Пипер, Предраг (2005), *Грамматика руског језика*, Завет, Београд.
4. Терзић, Светлана (2012), *Скрипта одабраних текстова за учитеље*.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Назив предмета: **СТРАНИ ЈЕЗИК (ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК)**

Наставник: **мр Гордана Љубичић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Кратак преглед граматике енглеског језика карактеристичне за стручни енглески језик и академски начин изражавања; академско писање (писање резимеа, есеја и презентација); основе теорије превођења.

Практична настава

Развијање и усавршавање свих језичких вештина, са посебним нагласком на писању и читању. Медијација, језик као средство комуникације, енглески језик струке, образовне науке, принципи успешног превођења. Развој језичких вештина: напредне вештине читања, разумевање читањем и слушањем, дискусија, изражавање става и мишљења о темама везаним за струку, писање резимеа, извештаја и презентација. Консултације у вези са самосталним радом студента.

ЛИТЕРАТУРА

1. Murphy, R. (1990), *English Grammar in Use*, Cambridge University Press.
2. Thompson, A. J., Martinet, A. V. (1994), *A Practical English Grammar*, Oxford, Oxford University Press.
3. Љубичић, Гордана (2011), *English Grammar Practice Exercises*, Учитељски факултет Ужице. Ужице.
4. Стручна литература у писаној и електронској форми по избору студента (из уже научне области – усмерења на мастер студијама).

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	20		
презентација пројекта	20		

4.2. ИЗБОРНИ БЛОК 1

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ**

Наставник: **проф. др Далиборка Пурић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Рецепција књижевног дела у науци и настави; функција читања у рецепцији књижевног дела; улога наставника у процесу читања у настави; приступ књижевном делу у настави; историја и мотиви настајања књижевног дела; локализовање текста; тумачење непознатих речи; структура књижевног дела; извори, тематика и мотивација; фабула и сиже; идеје и ликови у књижевном делу; композиција књижевног дела; култура говора у настави српског језика и књижевности.

Практична настава

Оспособљавање студената за примену стечених знања у процесу језичког и књижевног образовања.

ЛИТЕРАТУРА

1. Илић, Павле (1998). *Методика наставе, српски језик и књижевност у настави, теорији и пракси*, Змај, Нови Сад.
2. Константиновић, Зоран (1980). *Теорија рецепције*.
3. Милинковић, Миомир (2012). *Бајковите форме у књижевности за децу и младе*, Учитељски факултет, Ужице
4. Милинковић, Миомир (2012). *Књижевност за децу и младе - поетика*, Учитељски факултет Ужице
5. Николић, Милија (1988). *Методика наставе српскохрватског језика и књижевности*, Завод за издавање уџбеника, Београд.
6. Росандић, Драгутин (1974). *Методичке основе савремене наставе хрватског или српског језика и књижевности*, Школска књига, Загреб.
7. Смиљковић, Стана, Милинковић, Миомир (2008). *Методика наставе српског језика и књижевности*, Учитељски факултет, Ужице и Учитељски факултет, Врање.
8. Тежак, Стјепко (1984). *Грамматика у основној школи*, Школска књига, Загреб.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	20	писмени испит	10
практична настава	20	усмени испт	20
колоквијум-и	10		
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ
МАТЕМАТИКЕ**

Наставник: **проф. др Сања Маричић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Историјски аспект развоја математичке мисли и методике наставе математике. Методички приступ изградњи математичких појмова и математичке теорије. Математички језик са освртом на математичку симболику. Карактеристике развоја мишљења ученика млађих разреда основне школе (Пијаже, Ебли, Виготски, Брунер). Циљ, задаци и исходи математичког образовања у разредној настави. Конкретизација циљева и задатака математичког образовања. Образовни стандарди постигнућа у функцији унапређивања почетне наставе математике. Математичке способности и математичко мишљење. Математичко мишљење као циљ и задатак математичког образовања. Елементи логичког мишљења у почетној настави математике. Способности стваралачког мишљења у почетној настави математике. Способности критичког мишљења у почетној настави математике. Дидактички системи у почетној настави математике (проблемска, егземпларна, диференцирана, индивидуализована, програмирана). Савремене технологије и медији у почетној настави математике.

Практична настава

Примена стечених знања у планирању, припремању и организовању рада на остваривању циљева и задатака почетне наставе математике.

ЛИТЕРАТУРА

1. Špijunović, K., Maričić, S. (2011), Development of pupils' mathematical thinking as a goal and task of the initial teaching of Mathematics, *The modern society and education – The VI International Balkan Congress for Education and Science*. Skopje: Faculty of Pedagogy „St. Kliment Ohridski“, str. 975–981.
2. Дејић, М., Егерић, М. (2007), *Методика наставе математике*. Београд: Учитељски факултет.
3. Малиновић, Т., Малиновић-Јовановић, Н. (2002), *Методика наставе математике*, Врање: Учитељски факултет.
4. Маричић, С. (2011), *Почетна настава математике и развијање критичког мишљења ученика* (докторска дисертација). Ужице: Учитељски факултет.
5. Марјановић, М. (1996), *Методика математике* (први и други део). Београд: Учитељски факултет.
6. Марковац, Ј. (2001), *Методика почетне наставе математике*. Загреб: Школска књига.
7. Николић, М. (1967), Уводне теме у методику математичког образовања. Београд: Младо поколење.
8. *Правилник о наставном плану и наставном програму за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања*.
9. Првановић, С. (1970), *Методика савременог математичког образовања у основној школи*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства Србије.
10. Шпијуновић, К. (2005), *Стваралачко мишљење и математичко образовање*. Ужице: Учитељски факултет.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА**

Наставник: **проф. др Данијела Василијевић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Савремено схватање о таксономији циљева наставе природе и друштва. Педагогизација и сцијентизација садржаја наставе природе и друштва. Иновативни модели рада у настави природе и друштва. Курикуларно планирање циљева, садржаја, активности и процеса у настави природе и друштва. Савремене тенденције у евалуацији наставног рада у природи и друштву. Квалитативна и друга истраживања у методици.

Практична настава

Аналитичко-критичко процењивање теоријских и практичних феномена Методике наставе природе и друштва и њихова функционална стваралачка корелација у пракси.

ЛИТЕРАТУРА

1. Василијевић, Д. (2004), *Формирање појмова о природи*, Учитељски факултет, Ужице.
2. Лазаревић, Ж., Банђур, В. (2001), *Методика наставе природе и друштва, познавања природе и познавања друштва*, Учитељски факултет Јагодина – Београд.
3. Маринковић, С. (2004), *Дечја права и уџбеник*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
4. Пешикан, А. (2003), *Настава и развој друштвених појмова код деце*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ**

Наставник: **проф. др Данијела Судзиловски**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Кроз наставу студенти се упознају са постојећом музичком литературом у којој налазе могућности примене укључивања музичких појмова у наставне теме и кроз њих у интердисциплинарне садржаје.

Практична настава

Самостална анализа музичке литературе кроз вежбе и истраживачки рад.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ивановић, Нада (2007), *Методика општег музичког образовања за основну школу*, Завод за уџбенике, Београд.
2. Стојановић, Гордана, *Настава музичке културе од 1. до 4. разреда*.
3. Судзиловски, Данијела, Терзић, Емеше (2008), *Вокално-инструментална настава*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	40
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА**

Наставник: **проф. др Милован Стаматовић, проф. др Горан Шекељић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Материјално техничка основа као један од фактора квалитета наставе. Наставни планови и програми као један од фактора квалитета наставе. Наставне технологије као чинилац наставног процеса. Компетенције учитеља као један од фактора квалитета наставе.

Практична настава

Активно време као параметар квалитета наставе. Физиолошки параметри као параметар квалитета наставе. Моторичка умења као параметар квалитета наставе.

ЛИТЕРАТУРА

1. Stamatović, M., Šekeljić, G., Bojović, Ž. и Marković, Ж. (2012), *Учитељ у настави физичког васпитања*, Sport Mont, Podgorica, br. 34, 36, 36/X, str. 401–407.
2. Sturza-Milic, N. и Šekeljić, G. (2012), *Primena nedozvoljenih sredstava u radu sa motoricki darovitom decom – jedan oblik dehumanizacije sporta*. Zbornik radova br. 17 sa Međunarodnog naučnog skupa „Darovitost i moralnost“, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitaca „Mihailo Palov“, Vršac, 875–885.
3. Šekeljić, G., Bojović, Z. (2012), *Does teaching physical education contribute to adopting a healthy lifestyle? Research in physical education, sport and health*, Faculty of Physical Culture, Skopje; Republic of Macedonia, 1, (2), 105–112.
4. Šekeljić, G., Stamatović, M. (2012), *Rodni aspekti nastave fizičkog vaspitanja na mladem školskom uzrastu*, Зборник радова са Међународног научног скупа „Настава и учење – циљеви, стандарди, исходи“, Учитељски факултет у Ужицу, 653–662.
5. Šekeljić, G., Marinković, S., Stamatović, M. (2012), *Some problems in teaching Physical education*, Current Trends in Educational Science and Practice I, E. Szoradova (ed.): Nitra: Faculty of Education – Constantine the Philosopher University in Nitra, Faculty of Education – University of Jan Evangelista Purkyne in Usti nad Labem, Teachers Training Faculty in Užice, University of Kragujevac in Kragujevac. International Proceedings of Scientific studies, 85–93.
6. Zlatic, L., Šekeljić, G., Stamatović, M. (2012), *Can the objectives of teaching be reached by the efficiency of teaching physical education that has been achieved so far?* R. Nikolić (ed.): Current Trends in Educational Science and Practice III, Užice: Teachers Training Faculty in Užice, 63–71.
7. Стаматовић, М. (2006), *Настава физичког васпитања у функцији развоја ученика*. Учитељски факултет, Ужице.
8. Шекељић, Г. (2006), *Циљ и задаци наставе физичког и здравственог васпитања*, Зборник радова 7, Учитељски факултет, Ужице, 257–268.
9. Шекељић, Г. и Стаматовић, М. (2012), *Ефекти примене различитих технологија на кошаркашка моторичка умења*, Учитељски факултет, Ужице.
10. Шекељић, Г., Стаматовић, М., Вишњић, Д. (2011), *Проблеми у реализацији наставе физичког васпитања*, Зборник радова „Настава и учење (стање и проблеми)“, Учитељски факултет, Ужице, 557–566.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	испит се може организовати усмено или писмено	50
семинарски рад	40		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ**

Наставник: **доц. др Кристинка Селаковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Одабрани садржаји и концепти из историје, теорије и праксе визуелних уметности као полазиште за осмишљавање пројеката за рад са децом у основној школи. Проширивање претходно стеченог знања и искуства о начинима прилагођавања и моделирања ликовних садржаја у складу са узрастом и потребама деце млађешколског узраста. Самостални истраживачки рад уз сарадњу (анализа и консултације) са професором. Модели, варирање, могући начини осмишљавања краткорочних и дугорочних тематских пројеката. Сазнајни естетски и критички аспекти у настави ликовне културе.

Практична настава

Самостални истраживачки пројекти – индивидуално и у мањим групама – од концептуализације до могућих начина реализације, уз анализу и комуникацију са професором и колегама из групе.

ЛИТЕРАТУРА

1. Хаџи Јованчић, Невена (2012), *Уметност у општем образовању: Функције и приступи настави*. Београд: Учитељски факултет и Клет.
2. Изабрана поглавља и сепарати из теорије и историје визуелних уметности (у складу са изабраним проблемом).

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	20	писмени испит	20
практична настава/ уметничко пројектни задатак	30	усмени испит	30

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА**
Наставник: **доц. др Јасна Максимовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Разматрање филозофије инклузије – појмовно, историјски и апликативно. Савремена образовна политика и инклузивни систем. Међународни и национални нормативни оквир Стратешко планирање у области инклузивног образовања Кључне промене општих схватања и праксе у раду са особама са потребом за додатном подршком. Образовне институције и образовне промене. Праведност, социјална инклузија и демократизација образовања. Осигурање квалитета и одговорности у инклузивном образовању. Професионализам и компетенције наставника и васпитача за инклузивно образовање. Психолошке баријере у образовним променама.

Практична настава

Право на партиципацију у образовању и однос између права детета и инклузије у образовању; Изазови пред имплементирањем делотворне инклузивне праксе; Подршка за делотворну инклузију кроз образовни систем; Системска решења у развоју компетенција наставника и васпитача за инклузивни систем подршке; Мултидисциплинарни тимски рад у инклузивном образовању; Међународна и национална искуства у развоју институционалних и ванинституционалних облика подршке. Електроничка помагала и технике у савременој рехабилитацији особа са сметњама. Алтернативна и аугментативна комуникација.

ЛИТЕРАТУРА

1. Pantić, N., Closs, A., & Ivošević. V. (2010), *Teachers for the future. Teacher development for inclusive education in the Western Balkans*. Torino: European Training Foundation, 23–29, 31–55, 70–94.
2. Radivojević, D. i sar. (2008), *Vodič za unapređivanje inkluzivne obrazovne prakse*. Fond za otvoreno društvo, Beograd. str. 27–47.
3. Вучковић-Шаховић, Н. (2001), *Права детета и Конвенција о правима детета*. Београд: ЈЦПД.
4. Митић, М. и сар. (2011), *Деца са сметњама у развоју, потребе и подршка*, Републички завод за социјалну заштиту, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНА СХВАТАЊА ОБРАЗОВАЊА У СЕОСКОЈ СРЕДИНИ**

Наставник: **проф. др Јелена Стаматовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Правци промена образовног система; Димензије образовања у савременом друштву; Отвореност система образовања; Ефикасност и ефективност образовања; Претпоставке и могућности остваривања друштвених и индивидуалних потреба путем институционализације образовања; Децентрализација и демократизација образовања; Формирање мреже школа; Специфични циљеви образовања у руралној средини; Институционално васпитање и образовање у сеоској средини; Неформално образовање у сеоској средини; Могућности образовања одраслих у сеоској средини.

Практична настава

Обезбеђивање квалитета образовања у сеоској средини; стандарди квалитета образовних установа и могућност усаглашавања са потребама институција у сеоској средини; Доступност образовања у сеоским срединама; Стратегија образовања – правци развоја.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ковач-Церовић, Т. (ред). (2002), *Квалитетно образовање за све – пут ка развијеном друштву*. Београд: Министарство просвете и спорта РС.
2. Богојевић, А. и сар. (2003), *Оптимализација мреже школа у Србији*. Београд: УНИЦЕФ.
3. Илић, М., Николић, Р., Јовановић, Б. (2006), *Школска педагогија*. Ужице: Учитељски факултет.
4. Марковић-Крстић, С. (2005), *Школовање сеоске омладине у Србији*. *Facta universitatis series: Philosophy, Sociology, Psychology*. 4 (1), 51–67.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ ИНФОРМАТИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА**
Наставник: **доц. др Вељко Алексић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Савремени трендови у развоју информационо-комуникационих технологија и њихов утицај на развој информатичког образовања. Карактеристике информатичког образовања у различитим образовним системима. Основни принципи функционисања и концепције реализације наставе информатике и рачунарства. Коришћење Интернет сервиса, прикупљање информација, е-ресурси, јавне базе података, дигиталне игре у настави, виртуелна и проширена стварност. Етички и социолошки аспекти информатичког образовања. Приватност и заштита. Е-друштво. Начини комуникације у дигиталном окружењу. Аналитика, онтологије, семантички веб и могућности њихове употребе у информатичком образовању. Зависност од дигиталних технологија.

Практична настава

Обликовање дигиталних наставних материјала и могућности њихове репрезентације. Дискусија и излагање реферата о садржајима теоријске наставе, израда и презентација семинарског рада.

Литература

1. Clarke, B. (2017), *Computer Science Teacher*. Swindon, UK: BCS.
2. MacDonald, J., Crenor, L. (2010). *Learning with Online and Mobile Technologies: A Student Survival Guide*. Burlington: Gower.
3. Папић, Ж., Алексић, В. (2015). *Методика информатике*. Чачак: Факултет техничких наука.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава		усмени испит уз практични рад на рачунару	20
колоквијум-и	10		
семинар-и	30		

4.3. ИЗБОРНИ БЛОК 2

Назив предмета: **СТВАРАЛАЧКА НАСТАВА ЈЕЗИКА**

Наставници: **доц. др Мирјана Стакић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Смисао и значај примене научних резултата у настави српског језика у млађим разредима основне школе. Мултимедијални приступ настави почетног читања и писања. Савремена настава граматике. Лингвистичка утемељеност говорне културе ученика. Креативна игра као трансфер знања у стваралачкој настави језика.

Практична настава

Оспособљавање студената за примену стечених знања у процесу језичког образовања.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Говорно понашање ученика основношколског узраста* (1982), ИПИ, Научна књига, Београд.
2. Маринковић, Симеон (1995), *Методика креативне наставе српског језика и књижевности*, Креативни центар, Београд.
3. Миоч, Јелена (1996), *Настава почетног читања и писања по комплексном методу*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
4. Николић, Видан (1998), *Улога језичког осећања и језика средине у поимању структуре језика и метајезика граматике*, Школски час, 1–2, Београд, стр. 65–77.
5. Тежак, Стјепко (1984), *Грамматика у основној школи*, Школска књига, Загреб.
6. Цвијовић, Милка (1984), *Дечји говор; Речник и реченица (четврти разред основне школе)*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Назив предмета: **СТВАРАЛАЧКА НАСТАВА КЊИЖЕВНОСТИ**
Наставници: **доц. др Љиљана Костић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Теорија рецепције у настави књижевности. Теорија мимезиса у античкој Грчкој. Савремено схватање уметничког стваралаштва. Методолошки плурализам у тумачењу књижевног текста. Суштина и смисао рецепције. Улога наставника у тумачењу дела. Функција читања у рецепцији дела. Теоријска и методичка интерпретација књижевног дела. Спољашњи и унутрашњи приступ књижевном делу. Слојеви књижевног текста. Текстовне и вантекстовне везе. Врсте интерпретативних метода: биографска метода, филолошка, импресионистичка, феноменолошка, психолошка, структуралистичка и социолошка метода. Експериментална методика наставе књижевности.

ЛИТЕРАТУРА

1. Зорић, Д. (1994), *Књижевност за студенте учитељских факултета*, Ужице: Учитељски факултет.
2. Зорић, Д., Маглов, М. (2013), *Књижевне структуре*, Ужице: Учитељски факултет.
3. Константиновић, З. (1980), *Теорија рецепције*.
4. *Речник књижевних термина* (1985), Београд: Нолит.
5. Смиљковић, С., Милинковић, М. (2008), *Методика наставе српског језика и књижевности*. Ужице: Учитељски факултет, Врање: Учитељски факултет.
6. Солар, М. (2001), *Теорија књижевности*. Загреб: Школска књига.
7. Цветановић, В., Милатовић, В., Јовановић, А. (1995), *Методика наставе српског језика и књижевности*, Београд: Учитељски факултет.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Назив предмета: **ДАРОВИТОСТ ЗА МАТЕМАТИКУ У РАЗРЕДНОЈ НАСТАВИ**
Наставник: **проф. др Сања Маричић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појмовно одређене даровитости. Теорије даровитости (Рензили, Гање, Стернберг). Даровитост за математику. Идентификација ученика потенцијално даровитих за математику. Предрасуде о даровитости. Стратегије рада са ученицима потенцијално даровитим за математику. Облици васпитно-образовног рада са ученицима потенцијално даровитим за математику (редовна настава, додатна настава, слободне математичке активности, такмичења и друго). Планирање рада са ученицима потенцијално даровитим за математику.

Практична настава

Практична примена знања у препознавању, планирању, припремању и организовању рада са ученицима потенцијално даровитим за математику у разредној настави и истраживању проблема у овој области.

ЛИТЕРАТУРА

1. Cvetković – Lay, J. (2010), *Darovito je, što ću sa sobom?* Zagreb: Alinea.
2. Geoge, R. (2005), *Obrazovanje darovitih.* Zagreb: Educa.
3. Maksić, S. (1998), *Darovito dete u školi.* Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
4. Pavleković, M. (2009), *Matematika i nadareni učenici.* Zagreb: Element.
5. Špijunović, K., Maričić, S. (2013), *Učitelj i rad sa učenicima potencijalno darovitim za matematiku u uslovima inkluzivnog obrazovanja.* Pedagogija, 68(2), 242–256.
6. Winner, E. (2005), *Darovita djeca: mitovi i stvarnost.* Ostvarenje.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Назив предмета: **ЗАДАЦИ У МАТЕМАТИЧКОМ ОБРАЗОВАЊУ**

Наставници: **доц. др Оливера Марковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Дефинисање задатака као важне компоненте образовног процеса. Математички задаци у науци и настави. Значај задатака у почетној настави математике. Аритметички задаци. Структуре и врсте аритметичких задатака. Оспособљавање ученика за решавање аритметичких задатака. Методе решавања текстуалних задатака. Директне методе решавања проблемских задатака. Индиректне методе решавања проблемских задатака. Геометријски задаци. Задаци из области различитих мерења.

Практична настава

Примена теоријских сазнања у решавању математичких задатака (основе математичког моделовања).

ЛИТЕРАТУРА

1. Ničković, R. (1976), *Učenje putem rešavanja problema u elementarnoj nastavi matematike*, Beograd: Institut za pedagoška istraživanja i Naučna knjiga.
2. Polya, G. (1966), *Kako ću riješiti matematički zadatak*, Školska knjiga, Zagreb
3. Stigler, J., & Hiebert, J. (1999), *Teaching gap: Best ideas from the world's teachers for improving education in the classroom*. New York: Free Press
4. Дејић, М. (2003), *Методика наставе математике*, Јагодина.
5. Липовац, Д. и др. (1995), *Збирка ријешених задатака за 4. разред основне школе*, Београд – Нови Сад.
6. Тошић, Р. (1998), *Млади математичар 1*, Нови Сад.
7. Шпијуновић, К. (2005), *Стваралачко мишљење и математичко образовање*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Назив предмета: **ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ**
Наставник: **проф. др Данијела Судзиловски**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Садржај обухвата основе музичке уметности где се подразумева владање научно-уметничким областима из теорије музике (интервали, акорди, лествице, тоналитет), солфеђа (репродуковање мелодијских и ритамских примера), познавања основа хармонизације (хармонизовање мелодија уз употребу квинтакорада главних и споредних ступњева и доминантног септакорда) и владања инструментом (примена вештине читања нотног записа на инструменту у разним тоналитетима са транспозицијом).

Практична настава

Практична настава подразумева свирање, солфеђирање и израду хармонизације.

ЛИТЕРАТУРА

1. Поповић, Боривоје (1985), *Solfedо III*, Savez društava muzičkih i baletskih pedagoga Srbije, Beograd.
2. Поповић, Боривоје (1988), *Solfedо II*, Udruženje muzičkih pedagoga Srbije, Beograd.
3. Поповић, Боривоје (2002), *Solfedо I*, Savez društava muzičkih i baletskih pedagoga Srbije, Beograd.
4. Судзиловски, Данијела, Терзић, Емеше (2008), *Вокално-инструментална настава*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	40
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Назив предмета: **СТИЛОВИ У МУЗИЦИ**

Наставник: **проф. др Данијела Судзиловски**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Класификација музичких садржаја за певање, свирање и слушање по одговарајућим критеријумима (узраст деце, карактер композиције, естетска вредност, васпитна порука). Упознавање врсте, облика, форми, жанрова и стилова у музици.

Практична настава

Садржај обухвата анализу песама и литературе за слушање.

ЛИТЕРАТУРА

1. Zatkalik, Miloš, Nedić, Milena, Vlajić, Smiljana (2003), *Muzička analiza I*, CD – Rom, Clio, Beograd.
2. Маринковић, Соња (2000), *Историја српске музике*, Завод за уџбенике, Београд.
3. Пејовић, Роксанда (1991), *Историја музике*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
4. Перичић, Властимир (1972), *Кратак преглед хармонских стилова*, Факултет музичке уметности, Београд.
5. Судзиловски, Данијела, Терзић, Емеше (2008), *Вокално-инструментална настава*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	40
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Назив предмета: ДЕЧЈЕ ИГРЕ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ

Наставник: проф. мр Бранко Поповић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Образовно-васпитни потенцијал игре у ликовним активностима, развојна димензија игровних интеракција деце и одраслих, васпитач као стваралац игре, теорије раног развоја, васпитања и образовања: експлицитне и имплицитне у предшколском курикулуму у ликовном васпитању, релације између предшколског курикулума ликовног васпитања и развојних теорија: мултидимензијалност, комплексност, динамичност и развојност, истраживања о игри у предшколском узрасту, узајамност и међузависност игре и предшколског курикулума ликовног васпитања, игра као саставни део курикулума ликовног васпитања Дечје игре, врсте и циљеви игара.

Практична настава

Теоријска анализа дечје литературе са мотивима игре добра и зла, правде и неправде, рада и нерада. Рад у креативним радионицама. Практична израда дечјих лутака као јунака из књижевности за децу. Израда маски, костима, дечје сценографије, шминке. Корелација са музичким и драмским садржајима.

ЛИТЕРАТУРА

1. Duran, M. (2003), *Dijete i igra*. Zagreb: Slap.
2. Garvey, C. (1990), *Play*. Cambridge, MA: Harvard University Press. 35
3. Goldberg, S. (2003), *Razvojne igre za predškolsko dijete*. Zagreb: Ostvarenje d.o.o.
4. Бркић, Немања (1951), *Технике ликовне уметности*, Академија за ликовне уметности, Београд.
5. Дивљан, Сретко (2004), *Методика наставе ликовне културе и ликовни типови ученика*, Учитељски факултет, Јагодина.
6. Карлаварис, Богумил, Келбди, Јованка (1986), *Методика ликовног васпитања*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
7. *Оријентациони програм предшколског васпитања и образовања* (2000), Министарство просвете, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Назив предмета: **СТРАТЕГИЈЕ И ПОСТУПЦИ ЗА ПОДСТИЦАЊЕ ДЕЧЈЕГ ЛИКОВНОГ СТВАРАЛАШТВА**

Наставник: **доц. др Кристинка Селаковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Преглед и упознавање са новим начинима – стратегије и поступци за рад са децом на задацима визуелних уметности. Упознавање са алтернативним материјалима и поступцима. Избор и дефинисање пројектних задатака уз самостални истраживачки рад у сарадњи (анализа и консултације) са професором. Реализација у материјалу, кратке видео форме, фото репортаже, аналитички осврти итд..

Практична настава

Самостални истраживачки пројекти – индивидуално и у мањим групама – од концептуализације до могућих начина реализације, уз анализу и комуникацију са професором и колегама из групе.

ЛИТЕРАТУРА

1. Хаџи Јованчић, Невена (2012), *Уметност у општем образовању: Функције и приступи настави*. Београд: Учитељски факултет и Клет.
2. Изабрана поглавља и сепарати из теорије и праксе визуелних уметности (у складу са изабраним проблемом).

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	20	писмени испит	20
практична настава	30	усмени испит	30

Назив предмета: **МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА**
Наставник: **проф. др Милован Стаматовић, проф. др Горан Шекељић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Приступ научним информацијама. Структура научног дела. Истраживачке технике, тестови и инструменти. Статистичке процедуре.

Практична настава

Израда пројекта мастер рада.

ЛИТЕРАТУРА

1. Кундачина, М. и Банђур, В. (2007), *Академско писање*. Учитељски факултет, Ужице.
2. Перих, Д. (1994), *Операционализација истраживања у физичком васпитању*. Ауторско издање, Београд.
3. Перих, Д. (2001), *Статистика примењена у спорту и физичком васпитању*. Ауторско издање, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	одбрана пројекта	40
пројекат мастер рада	50		

Назив предмета: **ФИЗИОЛОГИЈА ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ**

Наставник: **проф. др Милован Стаматовић, проф. др Горан Шекељић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Телесни састав. Локомоторни апарат. Енергетски извори. Кардиоваскуларни систем. Физичка радна способност. Физиологија спортских напора. Деца и физичко оптерећење.

Практична настава

Физиолошки параметри као мера физичког оптерећења. Савремене технике, справе и инструменти за мерење физичког оптерећења. Мерење функционалних способности.

ЛИТЕРАТУРА

1. American Heart Association, The Committee on Exercise (1972), *Exercise testing and training of apparently health individuals. A handbook for physicians*. Dallas, Publ. АНА, 15.
2. Astrand, P.O. and Rodahl, K. (1977), *Textbook of work physiology*. 2nd Edition, New York, McGraw-Hill Book Company.
3. De Vris, H.A. (1976), *Fiziologija fizičkih napora u sportu i fizičkom vaspitanju*. NIP Partizan, Beograd.
4. Đurđević, V. (1978), *Ergometrija. Medicinska knjiga*, Beograd – Zagreb.
5. Medved, R. (1987), *Sportska medicina*. Zagreb, Jugoslovenska medicinska naklada.
6. Šekeljić, G., Marković, Z., Stamatović, M. (2012), *The analysis of two tests for the evaluation of maximal oxygen consumption rate*. Facta Universitates series Physical Education and Sport. 10 (3), 183–191.
7. Николић, З. (1994), *Физиологија спортске активности*. Београд: Факултет физичке културе.
8. Николић, З. и Илић, Н. (1994), *Практикум из физиологије*. Београд: Факултет физичке културе.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	усмени испит	50
семинарски рад	40		

Назив предмета: САДРЖАЈНЕ И САЗНАЈНЕ ОСНОВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

Наставник: проф. др Данијела Василијевић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Мултидисциплинарни приступ структурирању програмских садржаја природе и друштва са становишта савремених теорија избора наставних садржаја (теорија егземпларизма, проблемско комплексна теорија, структурализам и функционални материјализам); међусобне везе (корелација) између садржаја различитих предметних области; везе које се односе на распоред појединих тема, питања и задатака; везе које омогућују коришћење знања из других предмета; везе које се користе за разматрање питања сродних предмета.

Практична настава

Анализа и утврђивање заступљености садржајних елемената различитих наставних предмета у наставном програму и њихови међусобни односи; анализа вантекстуалних компоненти уџбеника (илустрације, питања, задаци, објашњења) природе и друштва у односу на њихову садржајну и сазнајну функцију и научну дисциплину из које су изведене.

ЛИТЕРАТУРА

1. Антић, С. (2007), *Заблуде у знању које остају упркос школском учењу*, Зборник Института за педагошка истраживања, вол. 39, Но 1., Институт за педагошка истраживања, Београд, стр. 48–68.
2. Игњатовић, Савић, Н. (1990), *Педагошке импликације теорије Виготског*, Психологија, Вол. XXIII, бр. 1.
3. Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2008), *Водич за добар уџбеник: општи стандарди квалитета уџбеника*, Платонеум, Нови Сад.
4. Василијевић, Д. (2004), *Формирање појмова о природи*, Учитељски факултет, Ужице.
5. Лазаревић, Ж., Банђур, В. (2001), *Методика наставе природе и друштва, познавања природе и познавања друштва*, Учитељски факултет Јагодина – Београд.
6. Пешикан, А. (2003), *Настава и развој друштвених појмова код деце*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	30		

Назив предмета: **ЕВАЛУАЦИЈА САДРЖАЈНИХ ОСНОВА ПРИРОДЕ И ДРУШТВА**

Наставник: **проф. др Снежана Маринковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Природа наставне ситуације и природа активности ученика. Параметри квалитета наставе. Модели оцене квалитета часа. Технике анализе. Теоријска одређења процеса учења и апликације на природу ученика. Различити модели и проблеми конструкције уџбеника. Различити методолошки приступи у оцени квалитета уџбеника. Значај и компоненте вредновања ученика. Врсте, праћења, посматрања и оцењивања у настави природе и друштва. Компоненте праћења и вредновања рада и постигнућа ученика. Самовредновање ученика. Интерна и екстерна евалуација.

Практична настава

Практична примена техника анализе часа. Дорада наставне ситуације на основу обављене анализе. Практична примена једноставнијих анализа садржаја у анализи уџбеника. Обука у прављењу тестова, праћењу, посматрању и вредновању рада ученика.

ЛИТЕРАТУРА

1. Вилотијевић, Младен (1995), *Дидактичке ефикасности наставног часа*, Центар за усавршавање руководиоца у образовању, Београд.
2. Ивић, И. (1976а), Скица за једну психологију основношколских уџбеника I, Интелектуални развој деце и уџбеник, *Психологија*, вол. 9, 1–2, стр. 25–45.
3. Ивић, И. (1976б), Скица за једну психологију основношколских уџбеника II, Облици учења и уџбеник, *Психологија*, вол. 9, 3–4, стр. 61–74.
4. Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2008), *Водич за добар уџбеник: општи стандарди квалитета уџбеника*, Платонеум, Нови Сад.
5. Пешикан, А., Јанковић, С. (1998), Анализа уџбеника и радне свеске за предмет Познавање друштва за IV разред основне школе, *Психологија*, 1–2, стр. 137–152.
6. Хебиб, Емина (1995), Вредновање рада наставника - једна компонента система евалуације васпитно-образовног процеса, *Настава и васпитање*, вол. 44, бр. 1–2, стр. 83–95.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	30		

Назив предмета: **ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА У ИНКЛУЗИВНОМ ОБРАЗОВАЊУ**
Наставник: **проф. др Лидија Златић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Теоријски оквир укључује упознавање са приступима погодним за прилагођавање исхода, стандарда знања и вештина и садржаја у складу са потребама ученика и његовим процењеним могућностима. Упознавање са различитим стратегијама и поступцима за подршку које укључују методе и поступке за прилагођавање и индивидуализацију. Упознавање са различитим курикуларним теоријама и методским искуствима у креирању образовних стандарда. Анализа искустава из САД-а, Енглеске, Немачке и Аустрије. Евалуација у наставном курикулуму школе и евалуација у индивидуализацији и примени индивидуалног образовног плана.

Практична настава

Анализе студије случаја дискусија и развијање критичких приступа у анализи примењених видова подршке у оквиру анализираних студије случаја. Симулациони приступ: реализација часа у хетерогеном одељењу – "In hous" методски приступ. Примена асистивне технологије у образовању.

ЛИТЕРАТУРА

1. Voillet, D. (2010), *Изазови интегрисаног одгоја и образовања*. Загреб: Школска књига.
2. Виготски, Л. (1996), *Основи дефектологије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
3. Косталник, М. (2004), *Деца са посебним потребама*. Загреб: Едука.
4. Превишић, В. (2007). *Курикулум теорија–методологија–садржај–структура*.
5. Хрњица и група аутора (2008), *Школа по мери детета*. Београд: Save The Children.
6. Хрњица, С. (1997), *Дете са развојним сметњама у основној школи*. Београд: Учитељски факултет.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	10		

Назив предмета: **ТИМСКИ РАД У ИНКЛУЗИВНОМ ОДЕЉЕЊУ**

Наставник: **доц. др Јасна Максимовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Тимски приступ у иницијалној и финалној процени деце са сметњама. Структура тима за израду ИОП-а. Улога тима у прилагођавању и примени програма подршке. Компетенције учитеља за рад у тиму инклузивног образовања. Педагошки асистенти као чланови тима за пружање педагошке потпоре. Персонални асистенти и њихова улога у систему подршке деци са сметњама. Родитељи деце са сметњама у развоју као партнери у инклузивној школи. Обележја мултидисциплинарних, интердисциплинарних и трансдисциплинарних тимова. Деца са сметњама као чланови тима. Законска регулатива у систему подршке и помоћи ученицима са сметњама у развоју. Интерресорна комисија и њена улога у организацији тима за инклузивно образовање.

Практична настава

Фазе у развоју тимског рада: почетна фаза у којој се успостављају два најважнија нивоа функционисања тима – однос према задатку и међуљудски односи. Активности тима усмерене на стварање структуре групе и дефинисање положаја и улоге свих чланова. Правила уобличавања сврхе и структуре за постојање групе. Формулисање очекивања и потреба. Задаци и обавезе инклузивног тима у основним школама. Вежбе за примену стратешког планирања у раду тима за инклузију у оквиру школе. Постављање задатака и решавање у оквиру тимског рада.

ЛИТЕРАТУРА

1. Allyn & Bacon, Група аутора (2009), *Школа по мери детета 2: Приручник за примену инклузивног модела преласка са разредне на предметну наставу за ученике са тешкоћама у развоју*. Београд: Save the Children. Стр: 10–19 (Б)
2. Booth, T., Ainscow, M. (2002), *Индекс за инклузију*. Центар за изучавање инклузивног образовања, стр. 1–39.
3. Hammite, D. J. (2001), *Families and Teachers of Individuals with Disabilities: Collaborative Orientations and Responsive Practices*.
4. Walther-Thomas, C. S., Korinek, L., McLaughlin, V. L., & Williams, B. T. (2000), *Collaboration for inclusive education: Developing successful programs*. Boston: Allyn & Bacon O'Shea, D. J., O'Shea L. J., Algozzine, R.
5. Јовановић, В. и сар. (2010), *Приручник за рад интерресорне Комисије за процену потреба за пружање додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету или ученику*, Министарство просвете Републике Србије.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Назив предмета: **СОЦИОЛОГИЈА СЕЛА**
Наставник: **проф. др Урош Шуваковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Настанак и развој социологије села. Основне категорије и теоријско-методолошки правци у социологији села. Савремено стање и проблеми социологије села. Претече и оснивачи социологије села у нас. Промена аграрне и руралне друштвене структуре. Сељачка економија и промена аграрне структуре. Задругарство у свету и код нас. Еколошки проблеми и савремено село – политика одрживог развоја. Сеоска насеља и становништво. Село и основни демографски проблеми. Школа на селу. Значај информационо-комуникационих технологија за живот на селу. Глобализација и глобализација на селу. Сељаштво као друштвени слој и политичко-историјски чинилац.

ЛИТЕРАТУРА

1. Митровић, М. (1998), *Социологија села*. Београд: Социолошко друштво Србије.
2. Шљукић, С. (2009). *Сељак и задруга у равници*. Нови Сад: Mediterran Publishing, стр. 13–123.
3. Пејлин Л., Горшков, М.К, Скалон, С., Шарма К.Л. (2014), *Друштвена стратификација у земљама БРИК-а: промене и перспективе*. Београд: Завод за уџбенике, стр. 167–260.
4. Вујовић, С. прир. (2016), *Социологија руралног развоја*. Београд: Завод за уџбенике.
5. Митровић, М. (2015), *Села у Србији*. Београд: Републички завод за статистику.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	30		

Назив предмета: **ШКОЛА У РУРАЛНОЈ СРЕДИНИ**
Наставник: **проф. др Јелена Стаматовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Место, улога и перспективе развоја школе у руралној средини. Структура и организација школе у руралној средини. Промене у функционисању и деловању школе у руралној средини. Развојни план школе у руралној средини. Носиоци процеса развоја школе у руралној средини. Специфични облици организације рада школе у руралној средини. Планирање, програмирање и вредновање специфичних облика рада школе. Улоге наставника у школама руралне средине. Сарадња школе и породице (могућности, начини и облици) у руралној средини. Сарадња школе и локалне средине (претпоставке активне улоге практичара и представника локалне заједнице у процесу развоја школе и друштвене средине). Промене у функционисању и деловању школе као резултат индивидуалних иницијатива и покушаја школе и/или локалне заједнице.

Практична настава

Настава и ваннаставне активности у школи руралне средине; комбинована одељења; слободно време ученика; материјални и људски ресурси школе и окружења у функцији развоја школе и локалне заједнице; могући организациони облици неформалног образовања у школама руралне средине.

ЛИТЕРАТУРА

1. Stoll, L. i Fink, D. (2000), *Mijenjajmo naše škole (kako unaprediti djelotvornost i kvalitet škola)*. Zagreb: Eduka.
2. Хебиб, Е. (2013), *Како развијати школу*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета.
3. Недељковић, М. (2003), Друштвене промене и филозофија новог развоја основне школе у руралној средини. *Зборник радова Учитељског факултета*, 4, 49–57.
4. Јовановић, Б. (2005), *Школа и васпитање*. Јагодина: Учитељски факултет.
5. Трнавац, Н. (1992), *Мале сеоске школе – шансе за опстанак и даљи развој*. Београд: Институту за педагогију и андрагогију Филозофског факултета.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	70
колоквијум-и			
семинар-и	15		

Назив предмета: **УЧЕЊЕ НА ДАЉИНУ**
Наставник: **доц. др Вељко Алексић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Увод у е-учење и учење на даљину, основни појмови и дефиниције. Основне карактеристике, структура и компоненте система за учење. Улоге учесника у процесу учења на даљину (полазници, наставници, инструкциони дизајнери, инжењери развоја, аутори курсева, институције, заштита интелектуалне својине). Технологије учења на даљину (хипермедија, комуникационе технологије, платформе за е-учење, Learning Object, Learning Management System, софтверски алати за подршку процесу учења, креирање е-градива). Педагогија учења на даљину (теорије учења, инструкциони дизајн, развој курсева, провера знања). Социолошки аспекти и начини комуникација у системима за учење на даљину. Дигитална комуникација, newsgroups, polls, chat-rooms, (видео-теле)-конференција. Утицај развоја савремених информационих технологија на развој учења на даљину. Друштвени фактори (правни аспекти, ауторска права и етичка питања). Увод у стандарде е-учења. Могућности примене учења на даљину у различитим областима.

Практична настава

Дискусија одабраних тема и искустава, израда пројекта е-курса. Практичан рад са платформама и софтверским алатима за учење на даљину. Припрема материјала и његова репрезентација у системима учења на даљину. Детаљан приказ кључних модула система за учење на даљину.

Литература

1. Anderson, T., Elloumi, F. (2004), *The theory and practice of online learning*. Athabasca, Canada: Athabasca University.
2. Clark, R. C., Mayer, R. E. (2007), *E-Learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of media Learning*. Pfeiffer.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поен	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит уз практични рад на рачунару	30
колоквијум-и			
семинар-и	30		

Назив предмета: **ХИПЕРМЕДИЈИ У е-ОБРАЗОВАЊУ**
Наставник: **доц. др Вељко Алексић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појам, историјски развој, врсте и карактеристике хипермедије. Карактеристике употребе мултимедијалних технологија у е-образовању и њихово проширење до хипермедија. Приказ стандардних и референтних система за е-учење. Принципи имплементације хипермедије у настави. Структура и компоненте савремених хипермедијалних образовних система. Примери репрезентативних система за е-образовање у различитим областима. Адаптивна хипермедија.

Практична настава

Упознавање са својствима и алатима за креирање и имплементацију хипермедијалних садржаја. Дискусија и излагање реферата о садржајима теоријске наставе, израда и презентација семинарског рада.

Литература

1. Durlach, P., Lesgold, A. (2012). *Adaptive Technologies for Training and Education*. Cambridge University Press.
2. Buckingham, D. (2013). *Beyond technology: Children's learning in the age of digital culture*.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поен	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит уз практични рад на рачунару	30
колоквијум-и			
семинар-и	30		

4.4. ПРАКСА СТУДЕНАТА

САДРЖАЈ ПРАКСЕ

Пракса се заснива искључиво на самосталном и истраживачком раду студената уз стручно вођење ментора – наставника методичке групе предмета. Организује се у другом семестру и представља погодно поље самосталног рада које му значајно може помоћи у изради завршног рада. Студент треба да покаже да поседује неопходно знање и дидактичко-методичке вештине и компетенције за самосталан рад са ученицима млађих разреда основне школе, не само кроз наставне, него и све друге активности из структуре делатности основне школе. Студент треба да применом стечених знања активности организује на вишем нивоу који је резултат добре осмишљености, примене иновативних поступака, максималног активирања ученика и уважавање свих дидактичко-методичких принципа и специфичности свих ученика и саме школе. Студент ће по први пут испробавати и уводити савремене дидактичке и наставне системе, пратити њихове ефекте и резултате и сазнања користити у свом даљем раду. Кроз задатке које ће реализовати у току праксе, посебне поступке наставног рада користиће у раду са даровитим ученицима и ученицима са сметњама и тешкоћама у развоју, као и ученицима из социјално-депривираних средина и маргиналних социјалних група.

Оцењивање (максимални број поена 100)
О свом раду води се Дневник праксе, а вредновање реализованих садржаја праксе врше наставници одређених метода наставе кроз приписивање предвиђеног броја ЕСПБ бодова.

Координатор праксе студената: *доц. др Јасна Максимовић*

4.5. ЗАВРШНИ РАД

Завршни мастер рад представља самосталан истраживачки рад студента у коме он применом знања из методологије, педагошких истраживања у области дидактичко-методичких наука (по сопственом избору уже области) теоријско-емпиријским путем обрађује одабрани проблем. Избор проблема за који ће се студент определити зависи од његове осетљивости за проблеме у датој области и заинтересованости за одређена питања наставне, односно васпитно-образовне праксе.

Садржај рада треба да обухвати избор проблема, проналажење релевантне литературе и темељно упознавање бројних димензија тог проблема; израду пројекта истраживања; израду инструмената и спровођење истраживања; обраду добијених података; прецизно извештавање резултата истраживања и закључци. Завршни мастер рад се може радити из сваке од ужих области, односно предмета из студијског програма дипломских академских студија.

Оцењивање (максимални број поена 100)	
Завршна оцена рада	Поени
Самостално сналажење у обради теме и проналажење релевантне литературе	30
Оригиналност у избору одговарајуће методологије	30
Ниво обраде података и њихова елаборација	20
Јасноћа темељног и усменог (на одбрани) излагања идеја аргументација и практична вредност налаза	20

У П У Т С Т В О

за праксу студената на мастер академским студијама

Пракса студената на мастер академским студијама организује се у основној школи у трајању од 165 радних сати, континуирано на крају другог семестра. Сви студенти су обавезни да испуне ову обавезу како би се предвиђени програм реализовао.

Они који су запослени у основној школи обавезни су да донесу потврду о запослености (потврда треба да садржи податке о дужини радног стажа у тој васпитно-образовној организацији и статусу – рад на одређено или неодређено време и до када, оверена од стране овлашћеног лица). Незапослени студенти праксу ће обавити у васпитно-образовној установи коју одаберу сами (може у свом месту боравка, а потребно је да пре одласка након изабране основне школе у студентској служби узму: писмо факултета и бланко потврду о обављеној пракси.

О обављеној пракси студент води Дневник праксе о свим активностима у школи у току праксе, а посебно о задацима које студент добије од наставника методике (изборног блока), а које су у вези са израдом мастер рада. Зато је неопходно да се студент консултује, пре одласка на праксу и са наставником методике из које ће радити или је већ одабрао тему мастер рада.

Након обављене праксе студент ће донети Дневник праксе наставнику методике на увид, који ће дневник потписати и уписати запажања описном оценом.

Студент оверену потврду о пракси и потписан Дневник доноси у студентску службу уз пријаву за праксу (пријава за испит) након чега ће му бити приписан одређени број ЕСПБ бодова (6 бодова).

Циљ праксе је даље усавршавање праксе и примена знања стечених на основним студијама; оспособљавање за самостално планирање и организацију наставног процеса и интензивнијом применом савремених наставних облика и система који доприносе развоју логичког и критичког мишљења ученика и самосталном решавању проблема у настави, као и разноврсних облика индивидуализације наставног рада; оспособљавање за примену стечених знања и способности у решавању сложенијих проблема у наставном раду и свим осталим активностима у школи; оспособљавање за истраживање и критичко промишљање школске праксе са циљем њеног даљег усавршавања и унапређивања; овладавање техникама и методама праћења и вредновања резултата рада и ученичких постигнућа применом валиднијих и сложенијих метода и поступака вредновања.

Очекивани исходи: Оспособљеност за самосталну реализацију наставних и осталих активности у школи и критичко промишљање сопствене педагошке праксе; оспособљеност за унапређивање сопственог рада на

основу резултата сопственог истраживања и истраживања других; оспособљеност за комуницирање на стручном и ширем плану; овладавање техникама и „алатима“ даљег личног образовања и усавршавања уз коришћење савремених информатичких средстава и овладавање вештином академског писања.

Садржај стручне праксе: Пракса се заснива искључиво на самосталном и истраживачком раду студената уз стручно вођење ментора – наставника методичке групе предмета. Организује се у другом семестру и представља погодно поље самосталног рада које му значајно може помоћи у изради завршног рада. Студент треба да покаже да поседује неопходно знање и дидактичко-методичке вештине и компетенције за самосталан рад са ученицима млађих разреда основне школе, не само кроз наставне, него и све друге активности из структуре делатности основне школе. Студент треба да применом стечених знања активности организује на вишем нивоу који је резултат добре осмишљености, примене иновативних поступака, максималног активирања ученика и уважавање свих дидактичко-методичких принципа и специфичности свих ученика и саме школе. Студент ће по први пут испробавати и уводити савремене дидактичке и наставне системе, пратити њихове ефекте и резултате и сазнања користити у свом даљем раду. Кроз задатке које ће реализовати у току праксе, посебне поступке наставног рада користиће у раду са даровитим ученицима и ученицима са сметњама и тешкоћама у развоју, као и ученицима из социјално-депривираних средина и маргиналних социјалних група.